

Sensorveiledning (SGO2400, HT2020)

Examinationen består av følgende spørsmål. Spørsmålene vurderes like, og samtlige må besvares. Betygget settes på A-F-skalaen. Maxantalet ord er et maksimum, ikke et mål.

1. Hvordan endrer globaliseringen staters makt? [maks. 1200 ord]
2. Hva er demokrati og hva forklarer demokratisering? [maks. 1200 ord]
3. Hvordan henger populistisk politikk, klimapolitikk og feilinformasjon sammen? [maks. 1200 ord]
4. Drøft hva som er særegent med perspektivet «kritisk geopolitikk» og hvordan dette skiller seg fra andre tilnærminger til geopolitikk? [maks. 900 ord]

1

Spørsmålet knytter framforallt til David Jordhus-Liers forelesninger om ”Stater og territorier” med ”Ändrade styrningssätt” (med tilhørende litteratur), og diskuteres i samband med det allra första seminariet, men genomsyrar egentligen en betydande del av kursen. Spørsmålet är dessutom öppet, vilket innebär att rättningen (sensuren) borde ta hänsyn till att svaren kan se mycket olika ut utan att nödvändigtvis vara bättre eller sämre för det. Ett bra svar kommer sannolikt att innehålla följande element:

- a) En förklaring av begreppen som frågan bygger på – globalisering, makt och staten.
- b) Globalisering uttrycker sig inom många olika områden – det ekonomiska, det politiska, det kulturella. Ett bra svar borde ge konkreta exempel och diskutera hur dessa påverkar staters makt.
- c) Globalisering skapar utmaningar: ett bra svar borde diskutera hur dessa (kan) hanteras av staten.
- d) Det finns globala problem som kräver överstatliga lösningar, t ex klimatet eller hur(uvida) migrations- och flyktingströmmar ska regleras.

OBS: max 1200 ord.

2

Litteraturen som berör frågan är i första hand huvudboken Jones (framförallt kap. 7), samt Grugel & Bishop (2014), Forest (2018) och Stokke (2018). Kristian Stokke har föreläst om temat. Spørsmålet är tudelad. Den första delen är deskriptiv, och här räcker det med en klar och tydlig begreppsdiskussion. Svaret borde skilja mellan representativ/indirekt (*representative democracy*) och deltagande/direkt demokrati (*participatory democracy*). Det är även positivt om svaret belyser att demokratin existerar i olika grader av soliditet runtom i världen. Med tanke på litteraturen är det möjligt att vissa svar kommer att sväva ut mot valgeografen, men det är inte något som efterfrågas här (men det bör ej heller ge poängavdrag!).

Spørsmålets andra del handlar om demokratisering, och det är framförallt Grugel och Bishop (2014) och Stokke (2018) som avhandlar den. Här ska svaret både diskutera hur processen sett ut under längre tid, samt att det även har varit en del bakslag, inte minst under senare år. Svaret bör diskutera demokratiseringens olika vågor, samt hur dessa drevs av strukturella förändringar (1:a och 2:a vågen) samt av förändringar som bäst kan förklaras genom ett aktörsperspektiv (3:e vågen). Ett starkt svar understryker demokratiseringens sociala förutsättningar, till exempel betydelsen av medelklassens storlek. Ett starkt svar belyser elitens respektive ”folkets” (massans) roll i demokratiseringsprocessen. Svaret går även att knyta till tesen om historiens slut (dvs den västliga liberalismens och demokratins ideologiska slutseger - Fukuyama), och kritiken mot den.

Med tanke på föreläsningmaterialet och litteraturen är det sannolikt att svaren kommer att använda Myanmar, Sydafrika eller Ukraina som exempel, men andra lämpliga exempel är förstås också välkomna.

OBS: max 1200 ord.

3

Den här frågan kräver att svaret vävar ihop litteraturen som diskuterats på föreläsningarna om miljö- och klimatpolitik (Lahn), informationslandskapet och hybrid krigföring (Gentile), och populistisk politik (Gentile):

Klimat och miljöpolitik: Jones et al. 2013 (kap. 10), Corner et al. (2014), Kristoffersen (2015).

Populism: Jones (kap. 5) och Brubaker (2017).

Informationslandskapet och hybrid krigföring: Kragh och Åsberg 2017, Wigell 2019.

Svaret borde innehålla följande ingredienser:

- a) En kort begreppsförklaring kring felinformation och populistisk politik (inte strikt nödvändigt, men beroende på hur svaret ser ut i övrigt kan detta vara oundvikligt).
- b) En diskussion kring vilket slags felinformation som finns inom området klimatpolitik (t ex att "climate change is a hoax").
- c) En diskussion kring vilka politiska krafter som drar nytta av (politiserar) felinformation om klimatet, och hur. På inrikesnivå i demokratiska länder rör det sig framförallt om populistiska partier på högersidan, men ett bra svar bör även notera att felinformation (och desinformation) om klimatet kan användas med utrikespolitiska eller geopolitiska syften.
- d) En diskussion kring hur detta skadar förutsättningarna för det framtida klimatarbetet.

OBS: max 1200 ord.

4

Skriften *Geopolitics – a very Short Introduction* (Dodds 2019) är överlag skriven med ett kritiskt geopolitiskt förhållningssätt. Det finns också en egen seksjon i kapittel 11 i Jones et al. (2015) om «Geopolitics and critical geopolitics». Michael Gentile har föreläst om temat. Generellt har kritisk geopolitikk bidratt med ökt fokus på diskursive konstruksjoner, legitimering av internasjonale intervensjoner etc. Viktig at studentene forstår skille mellom den klassiske og den kritiske geopolitikken. Mens den første serverte ideologiske premisser for maktutøvelse har den siste vært opptatt av å dekonstruere slike praksiser. Kapittel 11 i Jones et al. (2015) kommer inn på begreper som sosialdarwinisme, realisme, feministisk geopolitikk, post-human geopolitikk m.m. Derfor kan studentene også referere direkte til dette i forhold til én eller flere av perspektivene nevnt over, eller benevner disse begrepene mer i seg selv (i forståelsen og drøfting av kritisk geopolitikk). En sterk besvarelse forklarer både hva kritisk geopolitikk er og kontrasterer dette med andre perspektiver - på en god og klar måte. Svaret bör helst inkludera en diskussion om den populära geopolitiken (*popular geopolitics*), som har varit ett viktigt forskningsområde inom kritisk geopolitik under senare år. OBS: max 900 ord!